

30. januar 2025

FSOR 2024

FSOR
FINANSIELT SEKTORFORUM
FOR OPERATIONEL ROBUSTHED

Finansielt Sektorforum for Operationel Robusthed (FSOR) er et offentlig-privat samarbejdsforum, som har til formål at øge cyberrobustheden i den finansielle sektor i Danmark. FSOR ledes af Nationalbanken og har deltagelse af de væsentligste aktører i den danske finansielle sektor. I 2024 blev de ordinære møder i FSOR afholdt i maj og november.

Risikoanalyse guider arbejdet i FSOR

FSOR-medlemmerne og Nationalbanken identificerer og adresserer operationelle risici, der kan ramme på tværs af sektoren og potentielt true den finansielle stabilitet. FSOR's risikoanalyse adresserer bl.a. en række cyber- og leverandørrelaterede risici. I 2024 har FSOR desuden vurderet risici forbundet med hybride trusler, kvanteteknologi samt brug af cloud-services. Risikoanalysen har ved udgangen af 2024 identificeret 28 risici, heraf flere, som omhandler cyberangreb, databeskyttelse og evnen til hurtig og sikker genopretning efter et cyberangreb.

FSOR's risikoanalyse opdateres halvårligt. På baggrund af resultaterne vurderer FSOR behovet for yderligere tiltag til at reducere de identificerede risici. Tiltagene fokuserer på forskellige elementer såsom kriseberedskab, stesstest af sektorens operationelle robusthed, undersøgelser af virksomhedernes cyberrobusthed, trusselsbaserede test og evnen til at videreføre kritiske aktiviteter i ekstreme, men plausible scenarier.

Kriseberedskab sikrer koordination på tværs af sektoren i tilfælde af en krise

Et sekretariat i Nationalbanken vedligeholder og opdaterer minimum kvartalsvist en kriseberedskabsplan, der er etableret af FSOR med henblik på at sikre en koordineret indsats på tværs af den finansielle sektor i tilfælde af en krise, som kan true den finansielle stabilitet. Planen supplerer medlemmernes egne kriseberedskabsplaner og er koordineret med det nationale kriseberedskab, der varetages af den nationale operative stab, NOST.

I juni 2024 gennemførte FSOR-kriseberedskabet en omfattende test af kriseberedskabet over en hel dag med deltagelse fra alle organisationer i beredskabet. Under testen blev både FSOR-kriseberedskabet og Nationalbankens eget beredskab aktiveret og testet på samme tid. Desuden blev der i november 2024 gennemført en test af beredskabets evne til at samles uvarslet inden for kort tid på et tidspunkt uden for normal arbejdstid og via andre værktøjer end dem, der sædvanligvis bruges til at mødes i beredskabet. Der er udarbejdet testrapporter for begge øvelser med identificering af mulige forbedringspunkter, som giver input til arbejdet med løbende at optimere værktøjer og processer i kriseberedskabet.

Værktøj til at øge sektorens cybermodenhed

De private aktører i FSOR har udviklet et værktøj, hvor virksomheder via en spørgeramme kan evaluere deres egen cybermodenhed og få tydeliggjort, hvor der med fordel kan arbejdes yderligere med at øge modenheden. En styregruppe sikrer fremdrift i projektet under formandskab af e-nettet, som også agerer systemejer for projektet. I 2024 har de involverede private aktører arbejdet med en større tilpasning af værktøjet for at imødekomme brugerbehov, som opstår i forbindelse med nye lovkrav.

Cyberundersøgelse

Nationalbanken har i fjerde kvartal 2024 indhentet besvarelser fra de private aktører i FSOR omhandlende deres cybermodenhed på en række områder. I den forbindelse er ovennævnte værktøj blevet anvendt. Besvarelserne vil danne grundlag for en analyse af den danske finansielle sektors cybermodenhed. Desuden vil resultaterne blive drøftet blandt FSOR-medlemmerne, i det omfang fortrolighedshensyn tillader det, ligesom hver deltagende organisation vil modtage individuelle tilbagemeldinger om sit eget resultat. Lignende undersøgelser af cybermodenheden i den finansielle sektor er gennemført i 2016, 2018, 2020 og 2022.

TIBER-DK skaber læring om at modstå avancerede cybertrusler

Nationalbanken koordinerer og faciliterer trusselsbaserede test af cyberrobustheden hos kritiske aktører i den finansielle sektor under programmet TIBER-DK. I TIBER-test simuleres avancerede cyberangreb i faktiske produktionsmiljøer. Formålet er, at virksomhederne bliver klogere på egne styrker og svagheder i deres cyberforsvar, og testene bidrager dermed med vigtig læring om at modstå avancerede cybertrusler. I 2024 fortsatte programmet i henhold til planen.

Den årlige trusselslandskabsrapport, der udarbejdes af Nordic Financial CERT med involvering af relevante parter til brug for TIBER-testene, udkom i december 2024. NFCERT præsenterede i den forbindelse rapporten for FSOR.

Trusselsbaserede test er fra januar 2025 omfattet af EU-lovgivning (Digital Operational Resilience Act, DORA), som gør testmetoden fra TIBER lovpligtig for væsentlige finansielle virksomheder i hele EU. Nationalbanken har bidraget til europæisk og dansk lovgivning på området og desuden til det fælleseuropæiske rammeværk TIBER-EU i tæt samarbejde med ECB. I januar 2025 er den danske TIBER-DK-implementering desuden udgivet i en ny version, der indarbejder kravene fra DORA-forordningen og bygger på det opdaterede TIBER-EU-rammeværk.

Stresstest af operationel robusthed

Finanstilsynet gennemførte i 2023 en stresstest af en række finansielle virksomheders evne til at håndtere omfattende, langvarige it-nedbrud. Deltagerne delte læringspunkter og erfaringer fra cyberstresstesten med de øvrige FSOR-medlemmer i foråret 2024.

Nationalbanken og Finanstilsynet samarbejder om at udføre en stresstest af operationel robusthed, som vil involvere en række FSOR-medlemmer. Formålet med testen er dels at undersøge, hvordan et omfattende, længerevarende operationelt nedbrud håndteres på tværs af aktører i sektoren, dels at kortlægge konsekvenser på sektorniveau. Planlægningen blev påbegyndt i efteråret 2024, og stresstesten forventes gennemført i andet halvår af 2025.

Internationalt samarbejde og videndeling

Internationalt samarbejde er en del af at sikre operationel robusthed i den finansielle sektor. På europæisk plan er der igangsat forskellige initiativer for at styrke cybersikkerheden i den finansielle sektor, som Nationalbanken deltager i og bidrager til med erfaringerne fra arbejdet i FSOR. Det sker bl.a. i regi af ECB, ESRB og CIISI-EU.

Der var i 2024 interesse for at høre om erfaringerne med samarbejdet i FSOR, og hvordan det er organiseret og struktureret. FSOR-sekretariatet har derfor deltaget i en række møder, hvor der ligeledes har været fokus på at få indsigt i viden og erfaringer fra andre parter, som kan give inspiration til arbejdet i FSOR.

Peter Ejler Storgaard

Formand for FSOR

Underdirektør og chef for Finansiell Stabilitet i Nationalbanken